

2006-11-21

Socialstyrelsen
Att: Monica Norrman
Socialtjänstavdelningen
106 30 Stockholm
dnr 102/06-730
hnr 2006:601

Remissvar angående: Socialt arbete med äldre. Förslag till kompetensbeskrivning

Föreningen Sveriges Socialchefer, FSS, har beretts tillfälle att inkomma med yttrande över förslag till kompetensbeskrivning för handläggare inom äldreomsorgen.

En utgångspunkt för arbetet med remissen har varit att de som behöver socialtjänstens insatser har rätt att ställa krav på professionella kunskaper, färdighet och förhållningssätt. För att kommunen ska kunna tillhandahålla god service när det gäller biståndshandläggning så är detta, självklara krav som måste kunna ställas på handläggare av bistandsfrågor. I rapporten beskrivs vilka kunskaper och färdigheter som handläggare behöver ha. Beskrivningen har fokus på myndighetsutövning men beaktar även samordning, utförande och insatser och i viss mån andra delar av det sociala arbetet med äldre. Vi anser att generella kunskaper i juridik, om handläggning, dokumentation, uppföljning och utvärdering är viktiga som bas för att kunna utföra ett gott arbete.

Biståndshandläggaren ska kunna ha en samordnande funktion mellan olika myndigheter och organisationer men även mellan olika aktörer inom den kommunala verksamheten. Eftersom biståndshandläggaren kommer att arbeta i direkt kontakt med äldre människor och människor som på grund av vissa funktionshinder har svårigheter att "göra sin stämma hörd" måste stor vikt läggas vid kunskaper i självkänedom och att förstå sin egen roll i arbetet med brukare/klienter, anhöriga och andra samarbetspartners. Empati och ödmjukhet är också viktiga egenskaper i arbetet.

Kommunerna har en skyldighet att se till att personalen har den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag.

Dokumentet kan fungera i sin helhet som ett diskussionsunderlag i olika forum kring äldreomsorg men Föreningen Sveriges Socialchefer har vissa synpunkter enligt följande.

Socialstyrelsen ställer i sitt begärande om yttrande ett antal frågor.

1. Har vi fångat angelägna kunskapsområden? Saknas något väsentligt? Kan något strykas? Detaljeringsgraden?

Socialstyrelsen har i förslaget fångat de mest angelägna kunskapsområdena som behövs för att utöva arbetsuppgifterna på ett professionellt sätt men de är för detaljerade och styrande. De ger ingen möjlighet till utveckling efter de behov som hela tiden förändras inom Äldreomsorgen.

Kommunerna arbetar ofta i team med olika kompetenser för att täcka alla kompetensområden som behövs för att bedöma brukares komplexa behov.

Socialstyrelsen kompetensbeskrivning beskriver en yrkesgrupp som ska besitta den kompetens som redan idag finns hos annan legitimerad personal tex sjuksköterska, demenssjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast.

2. Kan delar av materialet arbetas om till allmänna råd om nödvändig och fördjupad kompetens?

De kan omarbetas till allmänna råd för att fungera som ett stöd ut i verksamheterna.

3. Kan förslaget vara ett stöd för den enskilde och dennes närstående genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter de professionella behöver ha?

FSS avvisar detta därför att det kan ge förhoppningar och ställa krav som kommunerna inte anser ska finnas på en personalgrupp. Personer och närstående ska kunna få information av respektive handläggare när de har frågor om handläggares kompetens.

4. och 5. Kan förslaget vara ett stöd för kommunens kvalitetsarbete? Kan förslaget vara ett stöd för universitetens/högskolornas planering av grund- och vidareutbildning?

Ja det kan fungera som ett stöd i kvalitetsarbete och som ett underlag för planering av universitet/högskolornas utbildning om förslaget har en mycket mera strukturerad och begränsad form än vad som förslaget anger. Detta för att på sikt höja kvaliteten inom behovsbedömningen. Socialstyrelsen bör dock diskutera vilken typ av kunskap som ska tillhöra en grundutbildning och vilken typ av kunskap som ska tillhöra en eventuell vidareutbildning och kanske även en forskningsdel.

Per-Olof Forsblom

Ordförande för Föreningen Sveriges Socialchefer